

Een sierkers is geen boom voor de eeuwigheid en 'Rancho' is wat dat betreft geen uitzondering

Prunus sargentii 'Rancho' is een prachtige sierkers, maar wel uitermate lastig te kweken

Het is een goede gewoonte dat iedere inspiratieboom zijn eigen copromotor heeft, in de persoon van een kweker die ervaring heeft met het opkweken van deze boom. Omdat alle kersen uiteindelijk uit de Betuwe komen, lag het voor de hand om ook de kweker hiervandaan te halen. De gelukkige werd Wouter Mauritz van Laanboomkwekerij Combinatie Mauritz uit Opheusden.

Auteur: Hein van Iersel

4 min. leestijd

Mauritz lacht wat voorzichtig, als we hem vragen waarom deze specifieke sierkers zo goed zou zijn. 'Ik weet dat mijn achterachterneef bij jullie in het blad de meeste kersen naar de brandstapel verwenst en misschien heeft hij daar wel een beetje gelijk in. Een sierkers is geen boom voor de eeuwigheid; 'Rancho' is wat dat betreft geen uitzondering. *Prunus sargentii* 'Rancho' is een goede cultivar die wij graag aanbieden, al was het alleen maar omdat hij lastig is om te kweken en veel kwekers hun vingers niet aan deze boom willen branden. De prijsvorming is daarom goed.' Mauritz weet natuurlijk als geen ander dat beheerders niet altijd alleen maar op zoek zijn naar bomen voor de eeuwigheid. Sierkersen zijn en blijven dan populair.

Nadeel van 'Colt' als onderstam is dat de jonge boom duidelijk vorstgevoeliger is dan 'Rancho' op zaailingen van *P. avium*

Lastig

'Rancho' is een van de moeilijkste soorten die er op de markt zijn. De kweker neemt me mee naar zijn containerveld, waar 'Rancho' in pot gebroederlijk staat opgesteld naast een aantal andere populaire sierkersen, zoals *Prunus serrulata* 'Kanzan' en de hybride kruising tussen *P. serrulata* en *P. incisa*: *Prunus* 'Umineko'. Op het containerveld vallen in de maat 10-12 meteen al de sterke en zwakke punten van de cultivars op. 'Umineko' en 'Kanzan' lijken bijna als vanzelf een goede kroon te maken. Bij 'Rancho' is dat wat lastiger. 'Rancho' heeft daarom tijdens het kweekproces ieder jaar een zorgvuldige snoei nodig, anders krijg je gegarandeerd zuigers,

die de rol van de doorgaande harttak overnemen. Mauritz laat me bijna excuserend ook nog een aantal grotere *Prunus sargentii* 'Rancho' zien, die in de maat 30/35 in kokosluit op het containerveld staan. Ook hier is de neiging van de boom om zuigers te maken duidelijk te zien. Natuurlijk zijn dit niet de mooiste exemplaren uit deze partij; die zijn afgelopen seizoen verkocht. Mauritz: 'Ook deze bomen zijn met een goede snoeibeurt weer perfect in conditie te brengen, maar je ziet het: bijna al deze kronen worden ontsierd door te zware zijtakken.' De neiging tot het vormen van zuigers zie je volgens Mauritz vooral bij exemplaren van 'Rancho' die aan de buitenkant van een rij staan. Als aan de zijkant meer licht te halen is dan van boven, reageert deze cultivar daar meteen op door het vormen van zware zijtakken.

Veredelen

Niet alleen het maken van een goede kroon is lastig bij 'Rancho'. Het begint al bij het maken van handverdelingen. Bij collega-sierkersen als de eerder genoemde 'Umineko' en 'Kanzan' gaat dat als vanzelf. *Prunus sargentii* 'Rancho' kan worden veredeld op twee verschillende onderstammen: *Prunus avium* 'Colt' of zaailingen van *Prunus avium*. Een onderstam van 'Colt' heeft het voordeel dat je een uniformer eindproduct kunt produceren, omdat 'Colt' als aflegger wordt gekweekt. Verder geeft 'Colt' een stevigere onderstam waar je wat makkelijker op kunt oculeren. Nadeel van 'Colt' is dat de jonge boom duidelijk vorstgevoeliger is dan 'Rancho' op zaailingen van *P. avium*. Voor de Nederlandse situatie is dat overigens geen reëel probleem, maar Mauritz produceert zijn bomen en spillen voor de grote Europese markt. De kans dat een boom in Noorwegen terechtkomt met winters ver onder de min twintig, is dus net zo groot als in hartje Alkmaar of Zwolle, waar min tien al een uitzondering is. Bij het veredelen wordt er wel naar gestreefd om de veredeling zo dicht mogelijk bij de grond te houden. Dat vermindert de kans op vorstschade. Als een boom wat ouder is, in het stadium dat hij in de straat wordt aangeplant, is het aspect van vorstgevoeligheid overigens niet belangrijk meer.

Zoete kers

Ook de onderstam *Prunus avium* heeft overigens nadelen. Dit zou ertoe leiden dat de bomen – in de woorden van Mauritz – enorm dikke konten krijgen: zware vergroeiingen op het maaiveld, die niks afdoen aan de boom op zich, maar niet al te fraai ogen. Op het containerveld van Combinatie Mauritz staan beide combinaties overigens naast elkaar. Je kunt daar ook prima zien dat de onder-

stam van wilde *Prunus avium* inderdaad veel zwaardere vergroeiingen heeft op de oculatieplek. Een belangrijke reden voor Mauritz om doorgaans te kiezen voor een onderstam van 'Colt', is het feit dat deze onderstam virusvrij is en daardoor geen bezwaar oplevert voor export van het plantmateriaal. Overigens is er ook zaad met virusvrije herkomst in de markt beschikbaar, onder andere lkavo, Born en Jansen. Het beste zou zijn om 'Rancho' op eigen wortel te kweken. Wouter Mauritz is daar wel mee bezig, maar op dit moment is het slagingspercentage volgens de Opheusdense kweker nog te klein om dit commercieel interessant maken. Een van de redenen dat 'Rancho' relatief moeilijk is om te kweken is het hoge uitvalpercentage tijdens de kweek. Dat begin al tijdens het oculeren. Soms slaat dan niet meer dan vijftig procent aan. Andere jaren is dat volgens Wouter Mauritz soms weer veel beter. Gelukkig is er na de eerste keer oculeren nog een tweede kans in het volgend voorjaar, dan wordt het nogmaals geprobeerd door middel van het enten op de vaststaande onderstam. Dit verhoogt het slagingspercentage tot maximaal 70%. Wouter Mauritz kijkt nog even terug op wat hij allemaal verteld heeft: 'Ik hoop dat ik niet te negatief ben geweest over 'Rancho'. Het is een geweldige cultivar, maar wel met een fikke gebruiksaanwijzing.'

GEBRUIKSWAARDENONDERZOEK

Prunus sargentii 'Rancho' is opgenomen in het gebruikswaardenonderzoek van PPO. Voor dit onderzoek – op dit moment worden pogingen ondernomen om dit weer tot leven te brengen – zijn tussen 1997 en 2005 op tal van locaties vele honderden bomen geplant. Voor *Prunus sargentii* 'Rancho' betrof het locaties in Hilversum, Zundert en Leeuwarden. Helaas is via de website van het onderzoek niet meer te achterhalen wat de status van deze bomen is.

Be social

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-5311